

at Esbjerg var saadan en lovende By, der gerne kunde ofre meget paa et Gymnasium. Det forekommer mig, at det ærede Medlem i Fjor havde en nok saa sund Forestilling om, hvad Esbjerg kunde evne, som i Aar. Det er ikke ganske sikkert, hvad det ærede Medlem hævdede, at hans Standpunkt er det samme til enhver Tid, jeg synes, det i høj Grad har skiftet, siden det ærede Medlem har skiftet Valgkreds. (*Slebsager*: Hvad mener De?) Jeg mener, at det ærede Medlem i Fjor vilde have set saaledes paa det, at Esbjerg ikke skulde have givet et større Tilskud, end der er Tale om. Det ærede Medlem ønskede ydermere — saaledes forstod jeg ham —, at Kommunen skulde overtage alle fremtidige Udgifter ved Forrentning og Afdrag af, hvad Bygningerne kostede. Det forekommer mig at være et ganske storstilet Krav til Kommunen. Vi ved jo ikke, hvad de fremtidige Bygninger kommer til at koste; der kan blive stillet meget store Krav, der kan maaske blive stillet Krav om andre Skoleformer, og skulde Kommunen paa Forhaand være bundet til at betale Afdrag og Forrentning af de paagældende Bygninger, kunde det blive en meget stor Byrde, som der ikke vilde være Mening i at paalægge Kommunen. Det forekommer os, at Staten her erhverver gode Værdier. Grunden i Esbjerg er saaledes en af de kostbareste Grunde i Byen, det er der ingen Tvivl om, og om nogle Aar vil Staten, hvis den beholder Grunden, kunne sælge den og for Salgssummen opføre en Skole, som er meget bedre end den, der her er Tale om; og gaar det saaledes, som det ærede Medlem fra Guldager tror, at Esbjerg bliver den store By med den glimrende Fremtid, vil Grunden blive saa meget mere værd, og saa er der ingen Grund til at forlange større Bidrag af Kommunen, saaledes som det ærede Medlem vil have.

Vilhelm Rasmussen: Jeg skal ikke paa dette sene Tidspunkt forlænge Debatten meget, men jeg vilde dog gerne gøre nogle faa Bemærkninger. Det ærede Medlem fra Esbjerg (Sundbo) udtalte i sin første Tale, at den Grænse, der var sat for Fritagelse for Skoleafgift, nemlig en Indkomst af 4 000 Kr., paa en Maade var

uheldig, man maatte hellere, mente han, gaa op til en Grænse paa 5 000 Kr. Jeg vil i den Anledning udtale, at hvis man endelig skulde ændre netop paa dette Punkt, burde man fuldstændig fjerne Grænsen og i Praksis anerkende det Standpunkt, Socialdemokratiet altid har indtaget, at Adgangen skal være gratis for alle Elever, som er i Stand til at modtage Undervisning. Naar man flytter Grænsen fra 4 000 til 5 000 Kr., betyder det, at der kun bliver et ganske forsvindende Antal Forældre tilbage, som i det hele taget vil komme til at betale. I et Skatteaar — jeg har ikke noteret mig hvilket — var der 580 000 Skatteydere, af dem havde de 547 500 under 5 000 Kr. i skattepligtig Indtægt og kun 32 500 over 5 000 Kr. i skattepligtig Indtægt. I Stedet for at foretage en Forandring som den, det ærede Medlem anbefalede, forekommer det mig langt mere rationelt virkelig at gøre Adgangen gratis og saa lade Samfundet betale for Opdragelsen af dem, som har de Forudsætninger, der skal til for at modtage den højere og højeste Undervisning, og saa gøre samfundsmæssig Gavn, efter at de har faaet denne Opdragelse.

Jeg var i Overensstemmelse med Tankegangen i de Udtalelser, der blev fremsat af det ærede Medlem fra Mariager (H. P. Hansen); jeg havde selv antydnet noget i den Retning, idet jeg udtalte, at man ved at give de ubemidlede Forældres Børn fortrinsvis Adgang til Kostskolerne benyttede et af de Midler, der var for Haanden til at komme ubemidlede Forældre til Hjælp med at skaffe deres Børn faktisk Adgang til den højeste Undervisning. Men der er jo ogsaa andre, som jeg antydede, og jeg for min Del vil gerne være med til at arbejde paa indenfor Opdragelsesvæsenet i det hele taget at skaffe saadanne Midler til Veje, at ubemidlede Forældre faktisk opnaar Adgang til den højere og højeste Undervisning for deres Børn, men skal vi den Vej, vil vi ikke kunne undgaa i stærkere og stærkere Grad at komme ind paa, at det er Staten, i visse Tilfælde Kommunen, men altid det offentlige, der kommer til at lede Opdragelsesvirksomheden, fordi det faktisk bliver disse Institutioner, som er i Stand til at magte Opgaven økonomisk.